

Legislativa investičního bankovníctví

Vymezení investičního bankovníctví není úplně jednoduchou záležitostí. Existuje totiž několik pojetí definice investičního bankovníctví. Obecně lze ale říct, že investiční bankovníctví zahrnuje transakce, které jsou prováděny s cennými papíry, finančními deriváty a ostatními instrumenty privátních finančních trhů. Do investičního bankovníctví zahrnujeme:

- **Emisní obchody**
- **Vlastní zprostředkovatelské obchody s investičními instrumenty**
- **Depotní obchody**
- **Majetkovou správu**
- **Fúze a akvizice**

ZÁKON O BANKÁCH

1) Obchody s cennými papíry a obchody s právy spojenými s cennými papíry nebo odvozenými od cenných papírů podle zvláštního zákona 5a) na vlastní účet nebo ze svého majetku může banka provádět pouze za nejvýhodnějších podmínek pro banku, zejména za nejvýhodnější cenu, které je možno při vynaložení odborné péče dosáhnout.

(2) Vynaložení odborné péče prokazuje banka zejména tím, že

- a) u jednotlivých prodejů, nákupů a ostatních obchodů porovnává nabídky cen, případně doloží nevhodnost či nemožnost posouzení více nabídek,
- b) dokumentuje způsob provedení obchodu, kontroluje objektivnost evidovaných údajů a předchází riziku vlastních finančních ztrát,
- c) provádí analýzu ekonomické výhodnosti obchodů z veřejně dostupných informací,
- d) vypracuje investiční a obchodní strategii, které jsou podkladem pro provádění jednotlivých operací.

(3) Vynaložení odborné péče bankou představuje zejména provádění obchodů v rámci automatizovaných obchodních systémů, popřípadě jiným způsobem, při kterém však musí být banka schopna doložit zejména důvody výhodnosti tohoto postupu pro banku a její klienty.

§ 19b

(1) Banka je povinna zabránit

- a) při provádění investičních obchodů využívání informací získaných v souvislosti s jejími úvěrovými obchody a naopak,
- b) při provádění investičních obchodů na vlastní účet využívání informací získaných v souvislosti s jejími investičními obchody na účet klienta a naopak, nejde-li o informace veřejně přístupné.

(2) Ke splnění povinností uvedených v odstavci 1 je banka povinna zejména učinit ve svém organizačním, řídicím a kontrolním systému opatření zajišťující oddělení úvěrových a investičních obchodů.

(3) Úvěrovými obchody se rozumí činnosti týkající se poskytování úvěrů a záruk.

(4) **Investičními obchody se rozumí činnosti týkající se**

a) investování do cenných papírů,

b) obchodování s cennými papíry,

c) obchodování s právy spojenými s cennými papíry nebo odvozenými od cenných papírů,

d) účastí na vydávání cenných papírů a poskytování souvisejících služeb,

e) obhospodařování cenných papírů včetně poradenské činnosti.

(5) Investiční obchody na účet klienta může banka provádět pouze za nejvýhodnějších podmínek pro klienta, zejména za nejvýhodnější cenu pro klienta, které je možno při vynaložení odborné péče dosáhnout.

(6) Banka vede samostatnou evidenci o investičních obchodech prováděných na účet klienta.

ZÁKON O PODNIKÁNÍ NA KAPITÁLOVÉM TRHU

Kde se banka považuje za profesionálního investora

(1) **Investičními nástroji** jsou

a) investiční cenné papíry,

b) cenné papíry kolektivního investování,

c) nástroje, se kterými se obvykle obchoduje na peněžním trhu (nástroje peněžního trhu),

d) deriváty.

(2) Investičními cennými papíry jsou

a) akcie nebo obdobné cenné papíry představující podíl na společnosti, se kterými lze obchodovat na kapitálovém trhu,

b) dluhopisy nebo obdobné cenné papíry představující právo na splacení dlužné částky, se kterými lze obchodovat na kapitálovém trhu,

c) cenné papíry opravňující k nabytí cenných papírů uvedených v písmenu a) nebo b), se kterými se běžně obchoduje na kapitálovém trhu, s výjimkou platebních nástrojů,

d) ostatní cenné papíry, se kterými se běžně obchoduje na kapitálovém trhu, ze kterých vyplývá právo na vypořádání v penězích, s výjimkou platebních nástrojů.

(3) Deriváty se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) opce na investiční nástroje uvedené v odstavci 1 písm. a) až c),
- b) finanční termínové smlouvy (zejména futures, forwardy a swapy) na investiční nástroje uvedené v odstavci 1 písm. a) až c),
- c) rozdílové smlouvy a obdobné nástroje pro přenos úrokového nebo kurzového rizika,
- d) nástroje umožňující přenos úvěrového rizika,
- e) jiné nástroje, ze kterých vyplývá právo na vypořádání v penězích a jejichž hodnota se odvozuje zejména z kurzu investičního cenného papíru, indexu, úrokové míry, kurzu měny nebo ceny komodity.

5) Cennými papíry kolektivního investování se rozumí podílové listy podílového fondu, akcie investičního fondu a obdobné cenné papíry vydávané v zahraničí.

§ 4

Investiční služby

(1) Investičními službami jsou hlavní investiční služby a doplňkové investiční služby poskytované podnikatelsky třetím osobám.

(2) Hlavními investičními službami jsou

- a) přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních nástrojů,
- b) provádění pokynů týkajících se investičních nástrojů na účet jiné osoby,
- c) obchodování s investičními nástroji na vlastní účet,
- d) obhospodařování majetku zákazníka na základě smlouvy se zákazníkem, je-li součástí majetku investiční nástroj,
- e) upisování nebo umístování emisí investičních nástrojů.

(3) Doplňkovými investičními službami jsou

- a) správa investičních nástrojů,
- b) úschova investičních nástrojů,
- c) poskytování úvěru nebo půjčky zákazníkovi za účelem umožnění obchodu s investičním nástrojem, na němž se poskytovatel úvěru nebo půjčky podílí,

d) poradenská činnost týkající se struktury kapitálu, průmyslové strategie a s tím souvisejících otázek, jakož i poskytování porad a služeb týkajících se přeměn společností nebo převodů podniků,

e) poradenská činnost týkající se investování do investičních nástrojů,

f) provádění devizových operací souvisejících s poskytováním investičních služeb,

g) služby související s upisováním emisí investičních nástrojů,

h) pronájem bezpečnostních schránek.

Banka jako obchodník s CP **ZÁKON O CENNÝCH PAPIŘECH**

Podle tohoto zákona mohou obchodníci s CP vykonávat následující činnosti:

- Obchodování s CP
- Obstarávat pro emitenta vydávání CP a poskytovat s tím související služby
- Vykonávat činnosti na základě smluv o zprostředkování koupě nebo prodeje CP
- Vykonávat činnosti na základě smluv o úschově CP, o správě CP a o uložení CP
- Obstarávat pro emitenta splacení a vrácení CP a vyplacení výnosů z nich
- Provádět poradenskou činnost ve věcech investic do CP
- Obchodovat s finančními deriváty
- Obhospodařovat CP investora na jeho účet

ZÁKON O PODNIKÁNÍ NA KAPITÁLOVÉM TRHU

Banka jako obchodník s CP dodržuje kapitálovou přiměřenost podle zákona upravujícího činnost bank.

§ 15

Jednání obchodníka s cennými papíry se zákazníky

(1) Obchodník s cennými papíry

a) je povinen poskytovat investiční služby s odbornou péčí spočívající zejména v kvalifikovaném, čestném a spravedlivém jednání v nejlepším zájmu zákazníků a řádného fungování trhu,

b) je povinen požadovat od zákazníka, podle druhu a rozsahu zákazníkem požadovaných investičních služeb, informaci o jeho hospodářské situaci, zkušenostech v oblasti investic do investičních nástrojů a cílech, které mají být požadovanou službou dosaženy,

c) je povinen informovat zákazníka úplně, pravdivě a srozumitelně o každé podstatné skutečnosti související s poskytnutím investiční služby, zejména o možných rizicích,

d) je povinen požadovat písemný souhlas zákazníka k poskytnutí investiční služby, ze které vyplývají další finanční závazky,

e) je povinen informovat zákazníka ve lhůtě s ním dohodnuté, nejpozději však ve lhůtách stanovených prováděcím právním předpisem, o obchodech, které pro něho uzavřel,

f) nelze-li se vyhnout střetu zájmů, je povinen dát přednost zájmům zákazníka před zájmy vlastními a při střetu zájmů zákazníků musí jednat spravedlivě,

g) plní pokyny zákazníků za nejlepších podmínek a vyřizuje je v pořadí, v jakém je přijal,

h) je povinen podrobně informovat zákazníka o podmínkách poskytování náhrad z Garančního fondu obchodníků s cennými papíry (dále jen "Garanční fond") a na žádost zákazníka jej informovat o způsobu uplatňování nároku na výplatu náhrady,

i) při propagaci svých investičních služeb je povinen používat pravdivé informace.

(2) Obchodník s cennými papíry nesmí

a) poskytovat klamavé informace,

b) zneužívat Garanční fond,

c) zamlčovat důležité skutečnosti,

d) nabízet výhody, jejichž spolehlivost nemůže zaručit.

(3) Obchodník s cennými papíry dodržuje pravidla podle odstavců 1 a 2 se zvláštním zřetelem k úrovni odborných znalostí a zkušeností zákazníka, kterému poskytuje službu. Zákazníkovi, který je profesionálním investorem, není povinen obchodník s cennými papíry poskytnout vysvětlení, poučení či informaci, o kterých se profesionální investor výslovně vyjádřil, že mu jsou známy a že jejich poskytnutí nepožaduje..

ZÁKON O DLUHOPISECH

ZÁKON O KOLEKTIVNÍM INVESTOVÁNÍ

Podílový fond

1) Peněžní prostředky shromažďuje do podílového fondu investiční společnost vydáváním podílových listů podílového fondu.

(2) Podílový fond je souborem majetku, který náleží všem vlastníkům podílových listů podílového fondu (dále jen "podílníci"), a to v poměru podle vlastněných podílových listů. Podílový fond není právnickou osobou.

(3) Podílový fond může být otevřený nebo uzavřený.

(4) K vytvoření podílového fondu je třeba povolení České národní banky. O povolení k vytvoření podílového fondu žádá investiční společnost.
Majetek v podílovém fondu

(1) Majetek v podílovém fondu obhospodařuje investiční společnost svým jménem na účet podílníků.

(2) Jestliže zvláštní právní předpis nebo právní úkon vyžadují údaj o osobě vlastníka, nahradí se údaje o všech podílnících názvem podílového fondu a údaji o investiční společnosti, která jej obhospodařuje.

(3) Z právních úkonů učiněných v souvislosti s obhospodařováním majetku v podílovém fondu je oprávněna a zavázána investiční společnost. Závazek vzniklý z obhospodařování majetku v podílovém fondu hradí investiční společnost z majetku v podílovém fondu.

(4) Podílník ani jiná osoba nejsou oprávněni požadovat rozdělení majetku v podílovém fondu ani zrušení podílového fondu.

(5) Na podílový fond, majetek v podílovém fondu, hospodaření s majetkem v podílovém fondu ani na další záležitosti týkající se podílového fondu se nepoužijí ustanovení občanského zákoníku o spoluvlastnictví.

Podíl podílníka na majetku v podílovém fondu představuje podílový list. Jeho náležitosti tento zákon také stanovuje.

Depotní obchody

CP je možné je možné u banky dát do úschovy nebo úschovy a správy.

Při úschově banka CP opatruje a na požádání klienta vrátí.

Při úschově a správě banka vykonává i práva z nich plynoucí, např. překládá CP a splatné kupony k výplatě, opatruje nové kuponové archy, vyměňuje prozatimní listy za definitivní CP, atd.

Tuto oblast zastřešuje zákon o CP.